

HUONEISTOERGONOMIAVIHKO 1

Kunnallisessa ja suoraselkäisessä asumisessa on hyvä painottaa käytännöllisyyttä, turvallisuutta ja yhtenäisyyttä.

Huoneistoergonomia ottaa mitoituksella ja normituksella kantaa käytännölliseen ja turvalliseen asumiseen. Huoneistoergonomia onkin naapurikurin ohella eräs merkittävimmistä asumismukavuuteen vaikuttavista tekijöistä. Lisäksi se on yksi naapurikurin apuvälineistä.

Oheiset ergonomiohjeet ovat käyttäjälle hyvä tarkistuslista, jonka perusteella voi etsiä epäkohtia taloyhtiöstä ja naapurihuoneistoista.

Ovikranssit

Ovikranssit ovat varsinkin kausiluontoisesti suosittuja asuntojen ovien koristeita. Useimmissa taloyhtiöissä ovien muuta koristelua (esim. valokuvia, lasten piirroksia tai taontatöitä) ei hyväksytä tulipalo- tai takertumisvaaran vuoksi. Kranssit voivat olla piristävä lisä porraskäytävän ilmeeseen mikäli seuraavat mittaohjeet otetaan huomioon:

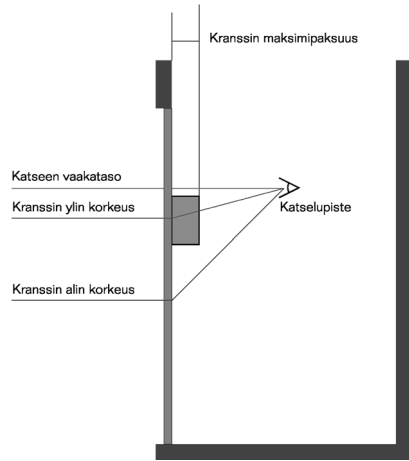
- Koko: kranssin paksuus, etäisyytenä oven pinnasta, saa olla enintään 17 cm, tai enintään niin leveä että kranssin ja vastapäisen seinän välille jää 1,2 m vapaata kulkutilaa.
- Kranssien tulee olla palosuojattuja EN-1005-4 Standardin mukaisesti.
- Kiinnitys: ovea avattaessa kranssi saattaa heilahdella, joten kiinnityspisteen tulee olla alle 28 cm kranssin alareunasta, mutta

2 Huoneistoergonomiavihko 1

Ovimatot

se saa olla enintään 4 cm kranssin yläreunan alapuolella. Jos sääntöjä ei kyetä täyttämään yhdellä kiintypisteellä, on käytettävä useampaa kiintypistettä.

- Ovikranssin kiintyskorkeus tulee olla sellainen että kranssin keskipiste tulee 15° - 45° katseen vaakatason alapuolelle, kun P50 pituinen (noin 173cm mittainen) katsoja on keskellä kulkuväylää.
- Kranssin kiinnityksen tulee irrota jos kranssiä vedetään ovesta yli 13Nm voimalla.

Ovimatot

Joidenkin tutkimusten mukaan ovimatot vähentävät asuntojen päivittäistä siivoustarvetta. Jotkut taloyhtiöt hyväksyvät ovimatot pelkästään esteettisin perustein. Kummassakin tapauksessa ovimattoon liittyvä mitoitus on tärkeä:

- Jos taloyhtiö hyväksyy porraskäytävään sijoitetut ovimatot, ne saavat ulottua ovelta enintään 45 cm ulospäin.
- Jos käytävälle jäävä vapaa laittiatila ovimaton reunasta seinään jää alle 125 cm:ään, ei ovimattoja saa käyttää.
- Ovimaton paksuus (korkeus lattiapinnasta) saa olla enintään 3,5cm.

On hyvä muistaa että porrassiivouksen ajaksi asukas on velvollinen siirtämään ovimattonsa käytävästä eteiseen hyvissä ajoin. Ovimatto

kerää myös likaa joten asukkaan on huolehdittava sen hygieniasta säännöllisesti.

Eteisen valot

- Eteisen valo tulee asentaa siten, että ovea avattaessa mahdolliset muut käytävässä liikkujat eivät häikäisty valosta.
- Kuitenkin huolehdittava, että eteisen valaistus riittää: noin 500-1000 luksia sisustuksesta ja mieltymyksistä riippuen. Vaaleapintainen eteinen vähentää valon tarvetta, tummapintainen eteinen vaatii voimakkaamman valaistuksen.

Lisätietoja kohdassa "Valokatkaisimet ja valaistus"

Ovikellot

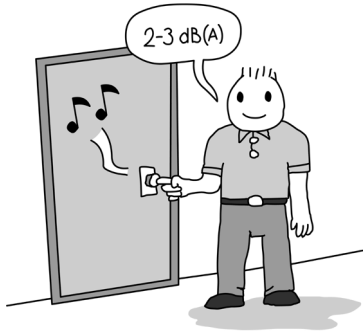
Ovikellot asennetaan yleensä oviremontin yhteydessä. Joissakin taloyhtiöissä huoneiston omistaja tai haltija (ja jopa vuokralainen) voi valita ja asentaa ovikellon itse.

- Ovikellon kytkin tulee asentaa noin 1,0 m korkeuteen lattiapinnasta.
- Jos ovikelloa käytetään painonappulalla, on nappulan vastusvoiman oltava 3-7 N. Kierrettävän ovikellon kytkimen vastusvoiman tulee olla 0,1-1 Nm.
- Jos rappukäytävässä on ovien lähistöllä valokytkimiä, on näiden valokatkaisimen ja ovikellon kytkimen välillä aina oltava sivuttaissuunnassa vähintään 13 cm tilaa, ovikellon ollessa

4 Huoneistoergonomiavikko 1

Oveen kiinitettävät laput

lähempänä ovea. Ovikellon kytkin suositellaan asennettavaksi oveen tai oven pieleen heti lukon viereen.

•Ovikellon hälytysääni saa käytävän puolella ylittää taustamelun 2-3 dB(A) ja asunnon sisällä 6-12 dB(A).

On hyvä muistaa että ovikellon hälytysääntä ei tule vaimentaa kokonaan, ovikellon soittajan ja asunnon naapureiden tulee voida kuulla hälytysääni.

Oveen kiinitettävät laput

Taloyhtiö määrittelee ovikyltteihin hyväksytyt tekstityypit. Sekalaiset käytännöt aiheuttavat väärinkäsityksiä ja vaikeuttavat postinkantajien, ambulanssinkuljettajien ja poliisin työtä.

Taloyhtiö määrittelee myös eri tyyppisten ovikylttien sallitut väri vaihtoehdot. Suosituksena ovat seuraavat värit käyttötarkoituksittain:

- Tervetulo- ja nimikyltit: valkoinen, siniharmaa
- Kieltokyltit (esim. "ei mainoksia"): musta, vihreä, tumma siniharmaa (ei taustavärinä!)
- Pysyvät huomautukset ja tiedotukset (esim. "ovi murtosuojattu"): keltainen ja musta

- Tilapäiset huomautukset ja tiedotukset (esim. "postiluukku maalattu"): punainen

Myös tekstin luettavuus liikkeestä on tärkeä tekijä ovitekstejä suunniteltaessa. Kun kirjasin on määritelty, jää laatijan huoleksi lähinnä kirjasinkoko:

- Suurin lukuetaisyys suhteessa kirjainten korkeuteen on tällaisissa kylteissä noin 100-150 -kertainen, eli metrin levyisessä käytävässä on kirjainten oltava vähintään 6,5-10 mm korkuisia. Hieman alakorkeutta korkeampia kirjaimia suositellaan käytettäväksi, jotta lukeminen on mahdollista muutenkin kuin tvärssistä oveen nähden.

Valokatkaisimet ja valaistus

- Valokatkaisimet on syytä sijoittaa 1,25 m korkeudelle lattiapinnasta ja 10-25 cm etäisyydelle ovenpielestä.
- Valokatkaisimen säätöön pätee sama sääntö vastusvoimasta kuin ovikellokytkimiin, 3-7 N.
- Valaistussuositukset on myös syytä muistaa. Sisätiloissa 500-1000 luksia on sopiva valaistusteho; lukupistessä teho voi ylittää 1000 luksia.
- Ikänäköisen ihmisen valontarve voi olla jopa kolminkertainen suositukseen verrattuna.

Sisälämpötila

Huoneiston lämpötila määräytyy taloyhtiön toimenpiteiden ja talon rakenteen perusteella

- Ilmanlämmön tulee olla asunnossa 19-23 celsiusastetta, taloyhtiö valitsee tarkan asteluvun.
- Asukas saa tuuletuksen ja termostaatin avulla laskea tai nostaa huoneiston lämpötilaa korkeintaan 2 celsiusastetta.
- Ilmavirran on tuuletuksen aikanakin oltava asunnossa alle 0,5m sekunnissa.

Kirjahyllyt

- Kirjahyllyssä kirjojen selkämyksien tulee olla enintään 1,8 m korkeudella (mitataan selkämyksen puolivälistä).
- Raskaampia kirjoja ei saa sijoittaa ylähyllyyn, vaan niiden selkämyksiin on voitava tarttua 1,5 m korkeudessa.

Pyykkikorit ja pesutupa

- Suositeltava pyykkikorin enimmäispaino on 12 kg, painavampi pyykkilasti tulee jakaa useampaan koriin.
- Jos korissa on kantoaukot, on aukon korkeuden oltava vähintään 9 cm ja leveyden 10 cm (12,5 cm hansikkailla käytettäväksi), suljetun aukon vähimmäissyvyys on 4 cm (6,5

cm hansikkailla käytettäväksi) Kantokahvan halkaisijan tulee olla 3-4 cm ja kahvojen etäisyys toisistaan 50-60 cm.

- Hyvin likainen pyykki tulee kuljettaa pyykkitupaan suljetuissa muovipusseissa kemiallisten-, biologisten- ja muiden hajuhaittojen välttämiseksi.
- Kotitalousmuoveihin käärittynä voi käytävissä kuljettaa vain pyykkiä jonka uhka arvot alittavat 1/10-osan HTP arvoista. Muu materiaali on suojattava teollisten vaatimusten mukaisesti.

Huoneistoergonomiavihko 1

Opas on tarkoitettu ohjeeksi huoneistojen ja huoneistoja koskevien käytävtilojen järjestämiseksi. Oppaan suositukset voidaan ottaa myös osaksi taloyhtiön virallista säännöstöä.

© 2002 ESKK / Horst Vogelbaum

<http://www.kyttaajat.net>

kyttäajat